

Poradnik Młodego Drwala cz. 22

Dodano: 23.04.2022

Okrzesywanie drzew to bardzo ważny element procesu pozyskania drewna. Jak poprawnie je wykonać i czego należy się wystrzegać?

Okrzesywanie drzew to bardzo niebezpieczny proces. Zagrożeniem dla piliarza są tu przede wszystkim powstające naprężenia drewna, gałęzi, a także możliwość zakleszczenia i odbicia pilarki. Nie bez znaczenia jest także ukształtowanie terenu, w którym musimy pracować, gatunek pozyskiwanego drewna, a nawet rodzaj wyrabianego sortymentu.

Zasady ogólne

Każde drzewo powinno być okrzyszowane tylko przez jednego robotnika. Pozwala to uniknąć urazów spowodowanych przez współpracujących ze sobą ludzi.

Przed podjęciem pracy musimy wybrać optymalną technikę okrzyszowania, a także z grubsza ocenić, jakie sortymenty będziemy wykonywać.

W tym celu musimy określić, z jakim gatunkiem mamy do czynienia, rodzajem (iglaste / liściaste), a

nawet powinniśmy przeanalizować rozmieszczenie gałęzi na sztuce. Już na wstępie musimy zwrócić uwagę na ewentualne występowanie naprężeń w drewnie, aby wystrzec się ewentualnego odbicia sztuki lub pilarki, bądź zakleszczeń prowadnicy podczas przerzynki. Nie bez znaczenia są również warunki terenowe oraz to, jak leży surowiec (czy jest uniesiony w powietrzu lub leży na ziemi).

Następnie pracownik powinien ocenić zagrożenie zsunięcia lub stoczenia się ściętego drzewa, a następnie odpowiednio je zabezpieczyć, jeżeli będzie tego wymagała sytuacja. Należy także uważać podczas odcinania konarów i gałęzi, na których opiera się obalona sztuka.

Czego nie wolno?

Podczas okrzyszowania szereg czynności jest zabronionych ze względu na nasze bezpieczeństwo i zdrowie. Instrukcja BHP zabrania okrzyszującemu odłamywania gałęzi i sęków, stawania na okrzyszowanej sztuce, opierania o nią stopy, stawania okrakiem ponad nią.

Ponad to nie wolno odcinać gałęzi końcówką prowadnicy, która grozi odbiciem, nie wolno również odcinać gałęzi, których nie widzimy albo są ukryte w warstwie śniegu. Dlaczego? Ponieważ ciężko przewidzieć pracownikowi, który okrzysuje, jak zachowa się taka gałąź. Może ona odbić, a nawet uwolnić sztukę i spowodować jej osunięcie się.

Częstym i nagminnym błędem okrzyszujących pilarzy jest trzymanie pilarki jedynie jedną ręką za uchwyt sterujący. Jest to bardzo niebezpieczne i to właśnie przez taki błąd powstaje najwięcej wypadków z ranami szarpanymi od rozpędzonego łańcucha. Pamiętajmy, aby pilarkę trzymać pewnie i stabilnie w obu dłoniach, możliwie opierając ją ciągle na drewnie, bądź udzie. Pilarką nie wolno pracować powyżej wysokości naszych barków.

Pilarki zakleszczonej w rzazie nie wolno także wyszarpywać z rzazu, a naprężonych gałęzi nie wolno odcinać przed usunięciem naprężenia. Po pierwsze niszczymy amortyzatory w pilarce, a po drugie stwarzamy ryzyko, że upadniemy i nabawimy się niepotrzebnego urazu. Zagrożeniem jest również niekontrolowane rozłupanie sztuki, przez nadmierne szarpanie.

Pracując w górach lub na wzniesieniach nie możemy stać poniżej okrzesywanej sztuki, aby ta nie stoczyła się na nas.

Co należy?

Do okrzesywania należy w miarę możliwości stosować pilarki lżejsze, niż do ścinki drzew.

Podczas pracy unikamy wymuszonej pozycji ciała, pilarkę w miarę możliwości opieramy, a plecy trzymamy wyprostowane. Lepiej zgiąć kolano, aniżeli obciążać niepotrzebnie kręgosłup.

Stojąc i pracując z pilarką, nasza pozycja musi być stabilna, nogi rozstawione, a pilarkę powinniśmy trzymać blisko ciała. Skupiamy wówczas masę w jednym miejscu, co zapobiega wybiciu z rytmu pracy i utraty równowagi. Jednocześnie zawsze należy pamiętać o bezpieczeństwie podczas pracy, aby nie uszkodzić swojego ciała i zdrowia.

Przesuwając pilarkę po drewnie i odcinając gałęzie uważajmy, aby prowadnicą (a w zasadzie jej górną częścią, która powoduje odbicie pilarki) nie uderzyć w jakieś przeszkody, które mogą wystąpić na jej drodze.

W czasie przechodzenia po powierzchni z pilarką włączajmy hamulec bezpieczeństwa. Niejednokrotnie pracując w lesie uratowało mnie to przed uruchomieniem łańcucha tnącego i z pewnością przed przecięciem.

Odcinając naprężone gałęzie pamiętajmy w pierwszej kolejności o zlikwidowaniu występującego naprężenia, poprzez kilka płytkich nacięć od strony ściskanej i docięcie gałęzi od strony rozciąganej. Grube gałęzie i konary z drzew o średnicy powyżej 50 cm w miejscu cięcia powinniśmy odcinać stojąc po tej samej stronie sztuki, po której znajduje się gałąź.

Odcinamy ją na dwa razy - w pierwszej chwili skracając całą gałąź i likwidując naprężenia, a następnie wyrównując pobocznice drewna. Zawsze zwracamy uwagę na występowanie włókien ściskanych i rozciąganych. Przeszkadzające i odcięte gałęzie należy odrzucać od drzewa tak, by nie utrudniały wykonywania następnych czynności podczas pozyskania.

Od Autora

Dzisiaj o ułatwianiu sobie pracy i podwieszaniu sztuk podczas okrzesywania. W młodszych drzewostanach, w trzebieżach instrukcja BHP dopuszcza okrzesywanie drzew podniesionych za pomocą specjalnych widełek, bądź drąga, a nawet pakietów drewna.

Okrzesywana sztuka powinna znaleźć się na wysokości leżącej od kolan do pasa. Każde okrzesane drzewo podparte o podwieszony drąg może być wykorzystane jako podpora dla kolejnego drzewa przeznaczonego do śinki i okrzesania. Znacznie ułatwia to układanie pakietów, a także kumuluje

masę w jednym miejscu, a to z kolei ułatwia pracę zrywkarzowi.

Jeżeli nie chcecie nosić dodatkowego sprzętu do lasu (czytaj widełki, albo dwie linki), możecie wykorzystać tzw. jaskółczy ogon.

O co mianowicie chodzi?

Ścinacie jedno z drzew (najlepiej jest wybrać takie, wokół którego znajdują się inne drzewa przeznaczone do wycięcia) na wysokości pasa. Następnie na pozostałym pniu wycinacie widełki, czyli nasz jaskółczy ogon. Kolejnym krokiem jest okrzesanie i oznaczenie sortymentów na ściętej sztuce. Odcinamy czub. To samo robimy z drugą sztuką.

Pniaki nie powinny być oddalone od siebie niż długość okrzesanej strzały. Po tym zabiegu układamy jedną sztukę na przygotowanych stojakach. Drugą jeśli chcemy możemy przymocować za pomocą pętli do kolejnych dwóch pni. Wówczas ścinamy przeznaczone do tego drzewa, które znajdują się wokół.

Każdą sztukę po ścięciu okrzesujemy i zaznaczamy sortymenty ale jej nie rozcinamy. Zrobimy to dopiero po wycięciu drzew. W ten sposób oszczędzamy czas, a przy tym nie musimy się nachodzić. Na koniec układamy pakiety do zrywki.

Co sobotę będziemy przypominać pozostałe części "Poradnika Młodego Drwala":

Cz. 1 - Dlaczego drwale w Polsce nie używają dodatkowego osprzętu?

Cz. 2 - Taśma miernicza

Cz. 3 - Kleszcze do drewna

Cz. 4 - Klupa i inne dodatki w pasie drwala

Cz. 5 - Ostrzenie piły na stojąco

Cz. 6 - Łańcuch i jego parametry

Cz. 7 - Jak prawidłowo naostrzyć pilę?

Cz. 8 - Tankowanie pilarki

Cz. 9 - Elementy bezpieczeństwa w pilarence

Cz. 10 - Jak bezpiecznie obchodzić się z pilarką?

Cz. 11 - Planowanie prac

Cz. 12 - Szlaki operacyjne od podszewki

Cz. 13 - Zanim zaczniesz ścinać

Cz. 14 - Tirfor

Cz. 15 - Ścinka drzew z dźwignią - obracakiem

Cz. 16 - Parametry pniaka

Cz. 17 - Ścinka drzew standardowych

Cz. 18 - Ścinka drzew pochyłonych zgodnie z kierunkiem obalania

Cz. 19 - Ścinka drzew pochyłonych niezgodnie z kierunkiem obalania

Cz. 20 - Ścinka drzew nietypowych (hubiastych, dziuplastych, z wieloma pniami, z pękniętym pniem, przy liniach energetycznych)

Cz. 21 - Zawieszenia

Cz. 22 - Okrzesywanie

Cz. 23 - Metody Okrzesywania

Cz. 24 - Przerzynka

Cz. 25 - Serwis i utrzymanie pilarki

Cz. 26 - Klin Klinowi nierówny

JH

Komentarze (0)

Nie dodano jeszcze żadnego komentarza.